

I. GEOGRAFIA 5-Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych wynikających z realizowanego programu nauczania

Ocenę dopuszczającą	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
1. Mapa Polski			
Uczeń: • wyjaśnia znaczenie terminów: mapa, skala, legenda mapy, wysokość bezwzględna, wysokość względna • wymienia elementy mapy • odczytuje wysokość bezwzględną obiektów na mapie poziomicowej • podaje nazwy barw stosowanych na mapach hipsometrycznych • wymienia różne rodzaje map • odczytuje informacje z planu miasta	Uczeń: • odczytuje za pomocą legendy znaki kartograficzne na mapie • stosuje legendę mapy do odczytania informacji • odczytuje skalę mapy • rozróżnia rodzaje skali • oblicza wysokość względną na podstawie wysokości bezwzględnej odczytanej z mapy • odczytuje informacje z mapy poziomicowej i mapy hipsometrycznej • wyszukuje w atlasie przykłady map: ogólnogeograficznej, krajobrazowej, turystycznej i planu miasta	Uczeń: • rozróżnia na mapie znaki punktowe, liniowe i powierzchniowe • rysuje podziałkę liniową • wyjaśnia, dlaczego każda mapa ma skalę • oblicza odległość na mapie wzdłuż linii prostej za pomocą skali liczbowej • wyjaśnia, jak powstaje mapa poziomicowa • wyjaśnia różnicę między obszarem nizinnym, wyżynnym a obszarem górskim • wyjaśnia różnicę między mapą ogólnogeograficzną a mapą krajobrazową • przedstawia sposoby orientowania mapy w terenie	Uczeń: • dobiera odpowiednią mapę w celu uzyskania określonych informacji geograficznych • przekształca skalę liczbową na mianowaną i podziałkę liniową • oblicza odległość w terenie za pomocą skali liczbowej • oblicza odległość w terenie za pomocą podziałki liniowej • oblicza długość trasy złożonej z odcinków za pomocą skali liczbowej • rozpoznaje przedstawione na mapach poziomicowych formy terenu • rozpoznaje formy ukształtowania powierzchni na mapie hipsometrycznej • omawia zastosowanie map cyfrowych • podaje różnice między mapą turystyczną a planem miasta

2. Krajobrazy Polski			
Uczeń: • wyjaśnia znaczenie terminu krajobraz • wymienia składniki krajobrazu • wymienia elementy krajobrazu najbliższej okolicy • wymienia pasy rzeźby terenu Polski • wskazuje na mapie Wybrzeże Słowińskie, Pojezierze Mazurskie, pas Nizin Środkowopolskich oraz Nizinę Mazowiecką, pas Wyżyn Polskich i Wyżynę Śląską, Wyżynę Lubelską, Tatry Wysokie i Tatry Zachodnie • wymienia elementy krajobrazu nadmorskiego • wymienia główne miasta leżące na Wybrzeżu Słowińskim • wymienia po jednym przykładzie rośliny i zwierzęcia charakterystycznych dla Wybrzeża Słowińskiego • odczytuje z mapy nazwy największych jezior na Pojezierzu Mazurskim • wskazuje na mapie największe rzeki przecinające Nizinę Mazowiecką • wskazuje na mapie największe miasta Niziny Mazowieckiej	Uczeń: • podaje różnicę między krajobrazem naturalnym a krajobrazem kulturowym • określa położenie najbliższej okolicy na mapie Polski • przedstawia główne cechy krajobrazu nadmorskiego na podstawie ilustracji • omawia cechy krajobrazu Pojezierza Mazurskiego • wymienia atrakcje turystyczne Pojezierza Mazurskiego, Niziny Mazowieckiej • przedstawia cechy krajobrazu Niziny Mazowieckiej • opisuje cechy krajobrazu wielkomiejskiego • wymienia główne cechy krajobrazu miejsko-przemysłowego Wyżyny Śląskiej • przedstawia cechy krajobrazu rolniczego Wyżyny Lubelskiej • omawia cechy krajobrazu Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej na podstawie ilustracji • wymienia dwa przykłady roślin charakterystycznych dla Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej	Uczeń: • charakteryzuje pasy rzeźby terenu w Polsce • opisuje krajobraz najbliższej okolicy w odniesieniu do pasów rzeźby terenu • opisuje wpływ wody i wiatru na nadmorski krajobraz • przedstawia sposoby gospodarowania w krajobrazie nadmorskim • przedstawia wpływ łodolodu na krajobraz pojezierzy • omawia cechy krajobrazu przekształconego przez człowieka na Nizinie Mazowieckiej • przedstawia najważniejsze obiekty dziedzictwa kulturowego w stolicy • omawia znaczenie węgla kamiennego na Wyżynie Śląskiej • omawia na podstawie ilustracji powstawanie wąwozów lessowych • charakteryzuje czynniki wpływające na krajobraz rolniczy Wyżyny Lubelskiej • charakteryzuje na podstawie ilustracji rzeźbę krasową i formy krasowe Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej	Uczeń: • dokonuje oceny krajobrazu najbliższego otoczenia szkoły pod względem jego ładu i estetyki zagospodarowania • porównuje na podstawie mapy Polski i ilustracji rzeźbę terenu w poszczególnych pasach • wyjaśnia na podstawie ilustracji, jak powstaje jezioro przybrzeżne • wymienia obiekty dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego Wybrzeża Słowińskiego oraz wskazuje je na mapie • wyjaśnia znaczenie turystyki na Wybrzeżu Słowińskim • charakteryzuje najważniejsze obiekty dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego na Nizinie Mazowieckiej • opisuje zabudowę i sieć komunikacyjną Warszawy • omawia atrakcje turystyczne na Szlaku Zabytków Techniki • opisuje za pomocą przykładów rolnictwo na Wyżynie Lubelskiej • opisuje najważniejsze obiekty dziedzictwa kulturowego Wyżyny Lubelskiej

• podaje nazwę parku narodowego leżącego w pobliżu Warszawy • określa położenie Warszawy na mapie Polski • wymienia najważniejsze obiekty turystyczne Warszawy • wskazuje na mapie największe miasta na Wyżynie Śląskiej wymienia gleby i główne uprawy Wyżyny Lubelskiej • określa na podstawie mapy Polski położenie Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej • podaje nazwę parku narodowego leżącego na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej • podaje nazwy zwierząt żyjących w jaskiniach na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej • określa na podstawie mapy położenie Tatr	• wskazuje na mapie najwyższe szczyty Tatr • wymienia cechy krajobrazu wysokogórskiego • omawia cechy pogody w górach • wymienia atrakcje turystyczne Tatr	• opisuje na podstawie ilustracji piętra roślinności w Tatrach	• charakteryzuje na podstawie mapy atrakcje turystyczne Szlaku Orlich Gniazd • przedstawia argumenty potwierdzające różnicę w krajobrazie Tatr Wysokich i Tatr Zachodnich • opisuje dziedzictwo przyrodnicze Tatr
--	---	--	---

3. Lądy i oceany			
Uczeń: •wskazuje na globusie i mapie świata bieguny, równik, południk zerowy i 180°, półkule, zwrotniki i koła podbiegunowe •wymienia nazwy kontynentów i oceanów oraz wskazuje ich położenie na globusie i mapie •wymienia największych podróżników biorących udział w odkryciach geograficznych	Uczeń: •wyjaśnia, co to są siatka geograficzna i siatka kartograficzna •wskazuje główne kierunki geograficzne na globusie •porównuje powierzchnię kontynentów i oceanów na podstawie diagramów •wskazuje akweny morskie na trasach pierwszych wypraw geograficznych	Uczeń: •podaje przyczyny odkryć geograficznych •wskazuje na mapie wielkie formy ukształtowania powierzchni Ziemi i akweny morskie na trasie wyprawy geograficznej Marca Polo •opisuje na podstawie mapy szlaki wypraw Ferdynanda Magellana i Krzysztofa Kolumba	Uczeń: •określa na globusie i mapie położenie punktów, kontynentów i oceanów na kuli ziemskiej •opisuje podróże odkrywcze w okresie od XVII w. do XX w.
4. Krajobrazy świata			
Uczeń: •wyjaśnia znaczenie terminu pogoda, klimat, sawanna, step, tajga, tundra, wieloletnia zmarzlina •wymienia składniki pogody •wymienia na podstawie mapy tematycznej strefy klimatyczne Ziemi •wymienia na podstawie ilustracji strefy krajobrazowe Ziemi •wskazuje na mapie strefy wilgotnych lasów równikowych oraz lasów liściastych i mieszanych strefy umiarkowanej, strefy sawann i stepów, obszary występowania pustyni gorących i pustyni lodowych,	Uczeń: •wyjaśnia różnicę między pogodą a klimatem •odczytuje z klimatogramu temperaturę powietrza i wielkość opadów atmosferycznych w danym miesiącu •wymienia typy klimatów w strefie umiarkowanej •omawia na podstawie mapy stref klimatycznych i klimatogramów klimat strefy wilgotnych lasów równikowych oraz klimat strefy lasów liściastych i mieszanych	Uczeń: •wskazuje na mapie klimatycznej obszary o najwyższej oraz najniższej średniej rocznej temperaturze powietrza •wskazuje na mapie klimatycznej obszary o największej i najmniejszej rocznej sumie opadów •porównuje temperaturę powietrza i opady atmosferyczne w klimacie morskim i kontynentalnym •wymienia kryteria wydzielania stref krajobrazowych •przedstawia na podstawie ilustracji układ stref krajobrazowych na półkuli północnej	Uczeń: •oblicza średnią roczną temperaturę powietrza •oblicza różnicę między średnią temperaturą powietrza w najcieplejszym miesiącu i najzimniejszym miesiącu roku •oblicza roczną sumę opadów •prezentuje przykłady budownictwa, sposoby gospodarowania i zajęcia mieszkańców stref wilgotnych lasów równikowych oraz lasów liściastych i mieszanych •porównuje cechy krajobrazu sawann i stepów

strefy krajobrazów śródziemnomorskich, strefy tajgi i tundry •podaje nazwy warstw wilgotnego lasu równikowego i wskazuje te warstwy na ilustracji •rozpoznaje rośliny i zwierzęta typowe dla lasów równikowych oraz lasów liściastych i mieszanych •wymienia gatunki roślin i zwierząt charakterystyczne dla sawann i stepów •wyjaśnia znaczenie terminu pustynia •rozpoznaje rośliny i zwierzęta charakterystyczne dla pustyń gorących i pustyń lodowych •wymienia na podstawie mapy państwa leżące nad Morzem Śródziemnym •rozpoznaje rośliny i zwierzęta charakterystyczne dla strefy śródziemnomorskiej •wymienia gatunki upraw charakterystycznych dla strefy śródziemnomorskiej •rozpoznaje gatunki roślin i zwierząt charakterystyczne dla tajgi i tundry •wskazuje na mapie Himalaje •wymienia charakterystyczne dla Himalajów gatunki roślin i zwierząt	•omawia na podstawie ilustracji warstwową budowę lasów strefy umiarkowanej •wyjaśnia znaczenie terminów: preria, pampa •omawia charakterystyczne cechy klimatu stref sawann i stepów •opisuje na podstawie ilustracji świat roślin i zwierząt pustyń gorących i pustyń lodowych •wymienia cechy charakterystyczne klimatu śródziemnomorskiego •wymienia obiekty turystyczne w basenie Morza Śródziemnego •wymienia charakterystyczne cechy klimatu stref tajgi i tundry •wskazuje na mapie położenie najwyższych łańcuchów górskich innych niż Himalaje •charakteryzuje krajobraz wysokogórski w Himalajach •opisuje świat roślin i zwierząt w Himalajach	•charakteryzuje warstwy wilgotnego lasu równikowego •charakteryzuje na podstawie ilustracji krajobrazy sawann i stepów •omawia klimat stref pustyń gorących i pustyń lodowych •omawia rzeźbę terenu pustyń gorących •omawia cechy krajobrazu śródziemnomorskiego •charakteryzuje cechy krajobrazu tajgi i tundry •charakteryzuje na podstawie ilustracji piętra roślinne w Himalajach	•omawia przykłady budownictwa i sposoby gospodarowania w strefach pustyń gorących i pustyń lodowych •prezentuje przykłady budownictwa i sposoby gospodarowania w strefie śródziemnomorskiej •porównuje budownictwo i życie mieszkańców stref tajgi i tundry •analizuje zmienność warunków klimatycznych w Himalajach i jej wpływ na życie ludności
---	--	---	---

Ocena niedostateczna

Uczeń nie opanował wiadomości i umiejętności na ocenę dopuszczającą.

Ocena celująca

Uczeń: opanował wszystkie treści z podstawy programowej oraz samodzielnie i twórczo rozwija swoje uzdolnienia, posiada zdolność do analizowania, interpretowania i wykorzystywania wiedzy w praktyce, wykazuje się twórczym podejściem do zagadnień geograficznych.

Uzyskanie wyższej oceny (np. dobrej) związane jest z pełnym opanowaniem umiejętności przewidzianych na ocenę niższą.

II. Sposoby i formy sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów

1. Formy bieżącego sprawdzania postępów ucznia

Forma		Zakres treści	Częstotliwość	Zasady
1. Prace pisemne w klasie	sprawdziany pisemne (trwające jedną jednostkę lekcyjną)	• z co najmniej jednego działu	minimum dwa w półroczu	• adnotacja w dzienniku lekcyjnym • poprzedzone lekcją powtórzeniową, na której nauczyciel informuje uczniów o narzędziach sprawdzających
	kartkówki (trwające do 20 min)	• zagadnienia z trzech ostatnich tematów lekcji lub ściśle zdefiniowaną partię materiału	minimum dwa w półroczu	• bez zapowiedzi
2. Odpowiedzi ustne		• materiał z danej partii materiału	minimum jedna w półroczu	• bez zapowiedzi
3. Praca na lekcji (indywidualna lub zespołowa)		• bieżący materiał nauczania	minimum jedna ocena w półroczu	• ocenie podlegają: efekty, zaangażowanie, umiejętność pracy samodzielnej oraz praca w grupie

2. Pozostałe ustalenia dotyczące sposobów bieżącego sprawdzania postępów ucznia

- Sprawdziany pisemne:
 - trwają jedną lub dwie godziny lekcyjne;
 - informacje o terminie, formie i zakresie planowanych sprawdzianów podawane są co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem;
 - nieobecność na sprawdzianie (także usprawiedliwiona) nie zwalnia ucznia z obowiązku jego napisania, uczeń pisze sprawdzian, w terminie uzgodnionym z nauczycielem, do dwóch tygodni od powrotu do szkoły;
 - nauczyciel ocenia sprawdziany i udostępnia je uczniom do wglądu oraz informuje ucznia o ocenie nie później niż w ciągu 2 tygodni; dopuszcza się wydłużenie tego terminu przypadkach: przerw świątecznych, usprawiedliwionych nieobecności nauczyciela;
 - uczeń ma możliwość poprawy oceny niedostatecznej ze sprawdzianu w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
- Kartkówki:
 - trwają do 20 min
 - uczeń ma możliwość poprawy oceny niedostatecznej ze kartkówki w terminie uzgodnionym z nauczycielem
 - nieobecność na kartkówce (także usprawiedliwiona) nie zwalnia ucznia z obowiązku jej napisania, uczeń pisze kartkówkę, w terminie uzgodnionym z nauczycielem, do dwóch tygodni od powrotu do szkoły;
- Ocena cyfrowa: 1, 2, 3, 4, 5, 6 (z + lub -) przeliczana ze skali punktowej (dotyczy większości prac pisemnych):
 - 0% - 29% pkt - ndst
 - 30% - 49% pkt - dop
 - 50% - 74% pkt - dst

75% - 89% pkt - db

90% - 100% pkt - bdb

- Ocena graficznej (dotyczy m.in. ćwiczeń i pytań utrwalających, krótkich kartkówek,

odnotowywana w notatniku n-la, z wglądem dla uczniów i rodziców):

+ + + + = bdb

+ + + / - = db

+ + / - - = +dst

+ / - - - = dop

- - - - = ndst

- Wszystkie pozostałe oceny wyższe niż niedostateczny również nie podlegają poprawie.
- Uczeń ma prawo być nieprzygotowany do lekcji bez usprawiedliwienia jeden raz w półroczu (przy jednej godzinie w tygodniu) lub 2 razy w półroczu (przy 2 godzinach w tygodniu). Uczeń jest zobowiązany poinformować nauczyciela o tym fakcie na początku lekcji.
- Nie ocenia się ucznia, na prośbę jego lub rodziców, przez trzy dni po dłuższej (minimum 5 dni) usprawiedliwionej nieobecności w szkole.
- Uczeń otrzymuje za swoje osiągnięcia w danym roku szkolnym oceny: śródroczną i roczną. Nauczyciel wystawia je na podstawie ocen cząstkowych za wszystkie formy aktywności ucznia.

III. Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej

1. Rodzic ucznia w kolejnym dniu po otrzymaniu informacji o przewidywanej rocznej ocenie klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych może wystąpić do nauczyciela danych zajęć edukacyjnych z pisemnym umotywowanym wnioskiem o otrzymanie oceny wyższej od przewidywanej rocznej oceny klasyfikacyjnej, określając o jaką ocenę się ubiega.
2. Wniosek bez uzasadnienia będzie rozpatrzony negatywnie.
3. Uczeń może ubiegać się o ocenę wyższą od przewidywanej rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych gdy spełnia dwa poniższe warunki:
 - 1) w klasyfikacji śródrocznej uzyskał ocenę wyższą niż przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna z danych zajęć edukacyjnych;
 - 2) ze wszystkich form sprawdzających poziom wiedzy i umiejętności uczniów na zajęciach edukacyjnych otrzymał co najmniej 60% ocen wyższych niż przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna.
4. W przypadku spełnienia przez ucznia warunków z ust. 3, nauczyciel przedmiotu wyraża zgodę na sprawdzenie wiadomości i umiejętności ucznia z całego roku szkolnego zgodnie z wymaganiami edukacyjnymi na ocenę, o którą uczeń się ubiega, ustala formę, określa czas trwania i wyznacza termin.
5. Aby uzyskać podwyższenie oceny, uczeń zobowiązany jest wykonać poprawnie co najmniej 90% ustalonych poleceń.
6. O ustalonej rocznej ocenie klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych nauczyciel informuje ucznia i jego rodziców poprzez dziennik elektroniczny i wpisuje ustaloną ocenę

IV. Sposoby i formy uzupełniania braków, jeżeli u ucznia poziom osiągnięć edukacyjnych uniemożliwia lub utrudnia kontynuowanie nauki w klasie programowo wyższej

Jeżeli w wyniku klasyfikacji śródrocznej stwierdzono, że poziom osiągnięć edukacyjnych ucznia uniemożliwi lub utrudni mu kontynuowanie nauki w klasie programowo wyższej szkoła umożliwia uczniowi uzupełnienie braków:

- 1) nauczyciel analizuje oceny ucznia i opracowuje listę zagadnień do uzupełnienia;
- 2) przeprowadza rozmowę z uczniem i jego rodzicami i uzgadnia sposób i termin uzupełnienia materiału, formę sprawdzenia oraz kryteria oceny, daje wskazówki jak uczeń może samodzielnie nadrobić niektóre braki;
- 3) nauczyciel pozostaje w kontakcie z rodzicami w celu wymiany informacji na temat postępów dziecka w opanowywaniu zaległych partii materiału;
- 4) uczeń w uzgodnionym terminie przystępuje do sprawdzenia opanowania wskazanych partii materiału.

V. Dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia

1. Dla uczniów mających specyficzne trudności w nauce dostosowuje się wymagania edukacyjne, sposoby sprawdzania osiągnięć oraz metody i formy pracy na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, orzeczenia oraz ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym, lub rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia dokonanego przez nauczycieli i specjalistów.
2. Ucznia obowiązują wszystkie treści określone w podstawie programowej, ewentualnie mogą być realizowane na poziomie wymagań koniecznych lub podstawowych.
3. Dostosowanie wymagań edukacyjnych:
 - wydłużenie czasu prac pisemnych lub zmniejszenie ilości zadań, umożliwienie zaliczania kartkówek i sprawdzianów ustnie
 - przy ocenianiu prac nieuwzględnienie typowych błędów powodowanych dysfunkcjami
 - akceptowanie pisma drukowanego,
 - odpytywanie z niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności,
 - wydłużenie czasu pracy,
 - kierowanie do ucznia poleceń jasnych, krótkich i zrozumiałych, sprawdzanie stopnia ich rozumienia, w razie trudności stosowanie dodatkowych wyjaśnień,
 - kontrolowanie tempa pracy,
 - w trakcie czytania i analizy tekstu zwracanie uwagi na wyodrębnianie i zaznaczanie w tekście istotnych informacji,
 - przywoływanie uwagi,
 - zachęcanie do aktywności,
 - inne dostosowania określone indywidualnie dla ucznia na podstawie orzeczenia oraz ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym, opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej lub rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia dokonanego przez nauczycieli i specjalistów.

VI. Nauka zdalna:

Wszystkie powyższe zasady mają zastosowanie również w trakcie nauki zdalnej zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami i regulaminami.